

LIST IZLAZI TJEDNO. GODIŠNJA PRETPLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.— OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA VIII.

BROJ 33.

Sibenik, 15. kolovoza 1937.

RUKOPISI SE NE VRAĆAJU — ADRESA

UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.

Živa vjera

Mi odgajamo novi rod!

Moral osnov novoga poretka!

Javno mnijenje sadašnjice jest: tjelesno izivljavanje je smisao života. A mi kažemo: Da bi svi ljudi koji se nalaze na prostoru od sjevernoga do južnoga pola jednoglasno i istovremeno dali svoj glas za ispravnost i opravdanost ove riječi — svejedno bi bilo kao da nisu ni zinuli.

Sinoć sam pogledao na zvijezdano nebo. Radale su se misli i iskršavali problemi života.

Čovjek ne bi bio čovjek, život bi izgubio svoj pravi smisao, kad bi nazor tjelesnog izivljavanja bio smisao i sadržaj života čovjekova.

Zakleo bih se da ni u staro pogansko doba rimsko čovjek nije moralno bio pao kao što je to danas. Moralni život sadašnjice bliža se nuli. Ulica, izlozi, reklame — besramni su atentatori na čistoću života. Sve kao da je jedna velika javna kuća grijeha.

Pokvarenjaci gledaju svoju veličinu u pokvarenosti i s prezirom žaljenja gledaju na onoga koji je još čist ili ustaje na obranu čistoće života. Talog i kaljuža s dna života imaju prvu ulogu u životu sadašnjice.

Za sada ne gledamo na to koliko je ko kriv, koliko odgovornosti nosi za sebe i za druge.

Konstatiramo samo jedno, a to je: ogromni postotci ljudi sadašnjice ne vide ništa osim ženske suknje.

Duh potamnjuje, um tupi, mozgovi gnjiju, srce je otrovano, duša pokvarena, u jednu riječ: čovjek je izmožden.

A onda razumijemo sve pojave koje se pred našim očima odvijaju. I krađe, i prevare, i ubojstva, i umorstva više se ne gradiraju stupnjem moralnoga barometra. Prvo i temeljno jest, da li to koristi ili ne koristi meni — čovjeku kojemu je božanstvo Venera, a hram bludilište.

Dinamika života traži nove putove, nove metode, nove načine za što bolji i ljepši život u zajednici. Mi dozvoljavamo da svak na dobro misli, a koliko je to uistinu dobro, to je predmet rasprave.

kojekakvi bestidni sijači grijeha, te se više ne bi među nama usudivali pojavljivati.

I škole, kojima je svrha usavršavanje uma i oplemenjivanje srca!

Širite „Katolik“

Ta, drugomu se ne možemo ni nadati, dok svaki mramorkom šuti. A šuti se i šutjeće se sve dotle dok nas živa vjerska svijest ne podigne na noge, kao što je nekoć naše stare dizala i tjerala ih na mezevo »za krst časni.«

Ko ne čuje otkucanje kao jeku životnog tempa u sklopu naroda i država, taj ne živi životom čovjeka koji sve ljude smatra braćom u jednoj velikoj obitelji. Taj, onda, već time potvrđuje da mu je stalo samo do njega, da je samoživac, koji sebe stavlja nad sve i iznad svega.

Mi čujemo otkucanje života, novoga života, života koji mora imati svoj novi poredak, poredak u komu će biti opće dobro nad dobrom pojedinca.

Ali kao što je zadnji uzrok svega zla koje mori društvo sadašnjeg vremena u pokvarenom srcu, jer je srce ono iz čega izlaze i krađe i prevare i otimačine i razbluda i razvrat svih boja i tonova, tako i srce mora biti izvor svega dobra u životu budućega vremena.

Čovjeku je u ruke dana sudbina njegovu. Dosada mu je bila maćuška, jer joj je davalo ton pokvareno srce. Ako u budućnosti misli biti dobra, treba da joj daju ton poštena duša i oplemenjeno srce.

Mi smo za novi društveni poredak. S današnjim smo na ratnoj nozi — na smrt i život!

Ali u osnovu novoga poretka stavljamo betonski jake moralne zaslade. Moralni život, privatni i javni, temelj, osnov i garant je boljih dana u novom vremenu koje mora doći. A moral nije, nego nemoral; veličina nije, nego degradacija; čast nije, nego sramota; odlika nije, nego poniženje — u tjelesnom izivljavanju gledati smisao života.

Popuštanja na ovoj liniji ruše kao orkanske vijavice sve osnove i zaslade u radu i borbi za ostvarenje novoga i boljega poretka.

Zato mi odgajamo novi rod. Rod viteštva, koji će znati energične zapovijedi davati sebi, a ondaj drugima. I drugima, jer je kulturna sramota vremena da su naše obale pretvorene u jednu veliku javnu kuću grijeha, u kojoj niko ne će da učini red.

Tako, eto, sve počima i svršava s vjerom. S njom se i stari panjevi pomlađuju, a bez nje se ruše i najzelenije mladice.

Svi putovi vode u Rim, a svi problemi, sva teška pitanja riješavaju se na ognjištu svijesne, proćucene i duboke vjere.

Živjelo se i živjeće se sad bolje, sad gore. Ali nema sumnje da se uvijek bolje živjelo onda, kad je narod više živio od vjere nego od zemlje, kad mu je vjera bila življa i dublja. A neće biti drukčije ni unaprijed!

Možemo sve izgubiti i sve nam može propasti, ali ako ne ugasimo kandilo vjere u duši, još ćemo biti bogati i prebogati. Bogatiji od a-

A sve to nas kvari i razgrađuje. Stvorićemo mi rod koji će po svoju učiniti red.

Stvaraju se oni koji će na poklik:

„Za dom!“

Odgovoriti:

„Spremni!“

Junior

Katoličke pobjede

VELEBNE TIJELOVSKE PROCESIJE U NJEMAČKOJ

U svim gotovo gradovima Njemačke ovogodišnje tijelovske procesije zabilježile su neobično veliki uspjeh u broju vjernika. Tako je u Berlinu kod sv. Hedvige išlo u procesiji 20 hiljada vjernika. U Münchenu je bilo oko 18 hiljada. Procesija u Kölnu nije imala toliko vanjskoga sjaja u zastavama, ali je zato bila brojnija učesnicima. Osim toga procesija na Rajni, obavljena na brodovima po starom običaju, pružala je nezaboravnu sliku. U drugim mjestima nadbiskupije postotak učesnika bio je oko 50 posto veći negoli lanjske godine. U Düsseldorfu su polazili u procesiji samo muškarci, jer za žene nije bilo mjesta.

PAPINSKI PAVILJON NA PARISKOJ IZLOŽBI

Na ovogodišnjoj francuskoj međunarodnoj izložbi u Parizu pobuđuje posebnu pažnju lijepo i ukusno uređeni papinski paviljon, na kome se vije papinska zastava. Ovo je prvi put, da je Sv. Stolica kao neovisna država pozvana, da sudjeluje na međunarodnoj izložbi.

Paviljon zaprema prostor od 6 hiljada četvornih metara, a prostire se na brežuljku Trocadero. Sastoji se od središnjeg svetišta, te svojim smještajem prikazuje svoj nadnarodni značaj. Oko toga središnjeg svetišta nalaze se izložbene prostorije, u kojima su prikazane glavne smjernice Crkve u pogledu umjetnosti i moderne tehnike. U pojedinim dvoranama prikazan je razvoj vjerske misli, vjerska djelatnost u školstvu te u životu omladine. Posebna je dvorana posvećena pri-

meričkih milijardera! Naprotiv, makar mi napunili sve blagajne, podrume i hambare, ostaćemo puke sirote, ako prekinemo svaku vezu s izvorom vode žive — a to je vjera u Boga i Njegove vječne istine.

Kao što su u vrijeme prije Krista nadahnuti proroci više puta oplakivali žalosnu sudbinu svoga izraelskog naroda i dovikivali: »Jeruzaleme, Jeruzaleme, obrati se Gospodinu Bogu svome,« tako se može i danas reći:

Hrvatski narode, obrati se Bogu, vrati se na stare staze žive pradjedovske vjere, jer češ tek tada nešto biti i značiti!

Ig.

zu katoličke dobrotvornosti, a u okviru improvizovanog samostana prikazana je djelatnost vjerskih redova i kongregacija. Prikazan je vjerski život u najznačajnijim časovima ljudskoga života, kao što je ženidba i smrt. U apsidi je smješteno prijestolje velikoga svećenika.

Prikazano je još posebno misijsko djelovanje katoličke Crkve. Osobito je sabrano mnogo spomenika djelovanja francuskih misionara, koje je bilo vrlo važno za francusku kolonijalnu politiku. Već 200 godina prije prvih francuskih kolonista djelovali su na otoku Madagaskaru francuski misionari Lazaristi, a jednako su i članovi Misijske braće počeli djelovati kao misionari u Košenšini 200 godina prije dolaska drugih francuskih kolonista. U zapadnoj i srednjoj Africi bili su prvi donosioci civilizacije Sionski misionari. U sjevernoj Africi osobito su zaslužni za misije Bijeli oci, osnovani od kardinala Lavigerie-a, u istočnoj Africi oci Dominikanci, a gotovo posvuda su u manjim skupinama zaposleni kao misionari Isusovci i Lazaristi.

U paviljone će se vršiti različite katoličke liturgije: dominikanska, benediktinska te različite istočne i zapadne liturgije, koje će privući mnogo posjetilaca iz cijeloga svijeta.

SIRENJE POKRETA DUHOVNIH VJEŽBI U ČEHOSLOVAČKOJ

Pokret za održavanje zatvorenih duhovnih vježbi širi se vrlo lijepo i u Čehoslovačkoj. Tako ih je prošle godine obavilo ukupno 8 hiljada i 800 ljudi, većinom muškaraca. Broj kuća za održavanje zatvorenih duhovnih vježbi iznosi oko 45.

RIJETKA MAJKA

Trećetkinja gđa Fevrier iz Pont-Abbé-a u Francuskoj doživjela je neobičnu sreću, da joj je 8 sinova i kćeri stupilo u svećenički i redovnički stalež. Svega je imala 12 djece. Muž joj je umro 1914. Ovih dana je i ona umrla. Sretna je, da će 5 njezinih sinova prikazivati Bogu sv. Míše za svoju dragu majku.

LJETNI TECAJEVI U PARKOVIMA

Čikaška općina katoličkom udruženju „Catholic Youth Organisation“ dala je na raspolaganje 33 parka, da može u njima održavati tako zvane ljetne tečajevе za mladež. Organizaciju vode katolički svećenici, bogoslovi i časne sestre. Upisano je 4 hiljade mladića, među kojima i više nekatalika.

TALIJANI PROTIV JAVNOGA NE-MORALA

Državni kvestor u Tarbitu u Italiji sudbeno je zatvorio plažu di Chiantona na pritužbu naroda, da kupaći plešu u kostimima za kupanje, što je zakonom zabranjeno. A kod nas?

Podlistak

Iz čistih srdaca

Suton se spustio. Maglovita koprena obavila je kućice uz more.

Barba Vice je u ladi. Veliku je svijetlu postavio na „provu“. Malo zavesla. More ko ulje... lagano se zatalasa. Stane.

U svijetlu svjećarice vidiš pogrbljena leđa barba Vice. Sagnuo se nad svijetlu. Nešto popravlja.

— „Hoćemo li što uloviti večeras, oče?“ — sin će.

— „Bog zna, moj sinko.“ —

Upute se. Jače zaveslaju mladenačke ruke. More se ljeskalo u svijetlu svjećarice poput ogledala u svoj svojoj krasoti. Tiho je i nijemo. Ne vidiš nego dvije sjene kako se sagiblju nad veslima. Idu za kruhom. Odmakli su dobro. Sad vidiš samo jaku svjetlost koja se odražuje na površini morskog.

Kasno je. Ona ne spava. Ne može. Previše doživljaja uzbudilo joj je dušu.

Eto, on — sin siromašnog ribara — gotovo neopazice ušao je u njen život. Prvi ga je put vidjela — ondje u parku nad morem. Sjedio je

ZIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 15. VIII.: XIII. nedjelja po Duhovima. — Uznesenje Bl. Dj. Marije. Veliki i zapovjedni blagdan s osminom. Nakon što je Bl. Dj. Marija preminula, bila je uznesena na nebesa i okrunjena za kraljicu neba i zemlje. — Sv. Tarzije, mučenik sv. Pričesti. Dao je svoj život za Isusa, kao mali dječak. Nosio je zatvorenim kršćanima sv. Pričest, pa jer nije htio Isusa dati poganima, ubiše ga ovi kame-njem.

Ponedjeljak, 16. VIII.: Sv. Joakim. Otac Bl. Dj. Marije. — Danas se također slavi sv. Roko, objubljeni svetac te nada-leko zavivan i štovan kao moćan zaštitnik protiv kuge.

Utorak, 17. VIII.: Sv. Hijacint. Od plemićke obitelji rodio se u Poljskoj. Upoznavši se u Rimu sa sv. Dominikom stupio je u njegov red. Povrativši se u Poljsku udari prve temelje dominikanskom redu u Poljskoj. Umro je na glasu svetosti g. 1277.

Srijeda, 18. VIII.: Sv. Jelena, križarica. U osamdesetogodišnjem životu poslala je na hodočašće u Jeruzalem, eda tu sve pripremi za zidanje veličajne crkve nad Isusovim grobom. Bila je sretna i presretna kad je nakon odužeg traženja našla križ, na kojemu je bio propet naš Gospodin. Umrla je g. 326.

Cetvrtak, 19. VIII.: Sv. Ljudevit, biskup. Bio je sin Karla II., sicilskog kralja. Oodreče se svijeta i stupa u franjevački red. Ljubio je siromaštvo i siromaha. Kao biskup grada Tuluze preminu g. 1297.

Petak, 20. VIII.: Sv. Bernard, opat i crkveni naučitelj. Rođen je u Francuskoj g. 1091. Bio je vanredno lijep, pa su ga mnogo mamili, da ostane u svijetu. No on je odbio sva ta nagovaranja i 30 rodaka sobom odveo i odneseo za redovnički stalež. Više puta bio je biran za biskupa, ali je uvijek to odbio. Napisaо je mnogo učenih i pobožnih djela.

Subota, 21. VIII.: Sv. Ivana Franka Santal, udovica. Po želji oca udala se za barona de Chantal. Iza smrti muža odlučila se kao udovica potpuno posveti Bogu, pa zajedno s 2 drugarice primi redovničku halju od sv. Frane Saleškog i postade u temeljiteljicom reda Pohodjenja Bl. Dj. Marije. Redu je svrha dvoriti bolesnike. U redu je proživjela 31 godinu i preminula g. 1641.

Blagdan Velike Gospe

Citanje knjige mudrosti (Crkv. 24, 11—20). — Posvuda sam tražila gdje bih se nastanila, pa odabrah nasljedstvo Gospodnje za svoje prebivalište. Tada mi zapovjedi Stvoritelj svega, onaj koji me stvorio, stade u šatoru mojemu i reče mi: Prebivaj u Jakovu, i imaj nasljedstvo u Izraelu, i među mojim odabranima pruži žile. I tako se utvrdih u Sionu, i nastanih se u svetome gradu, i u Jeruzalemu je oblast moja. Ukorišnih se u časnome puku, koji je Božje nasljedstvo, i u zboru je svetih moje boravište. Uzvišena sam kao cedar na Libanu, i kao nasad ruža u Jerihu. Kao krasna maslina u polju, i kao javor na poljanama

kraj vode na putu ja sam uzvišena. Kao slatka korica i mirisavi balzam dadoh mirisa, kao odabrana mira dadoh sladost mirisa.

† Slijedi sv. Evanđelje po Luki (10, 38—42). — U ono vrijeme ude Isus u neko selo, i neka žena, po imenu Marta, primi ga u kuću svoju. I ona imaše sestru, po imenu Marija, koja sjedeći kod nogu Gospodnjih slušaše riječ Njegovu. A Marta se trudila mnogim poslom, pa pristupi i reče: Gospodine, zar Ti ne mariš što me sestra moja ostavi samu da služim? Reci joj dakle da mi pomogne. I odgovarajući reče joj Gospodin: Marto, Marto, brineš se i uznemiruješ za mnoge stvari, a samo je jedno potrebno. Marija je najbolji dio odabrala, koji se neće uzeti od nje.

Velika Gospa

Svakih sedam dana svetkujemo dan Gospodnji, nedjelju, pa ipak on ostaje središte crkvenih blagdana, oko kojega se nižu svi ostali svetački i Gospodinovi blagdani. — I jer Crkva podaje nedjelji veliku važnost, zato ona rijetko ustupa mjesto kojoj drugoj svetkovini. Pa ipak, katkada ustupa. To je samo onda, kada u nedjelju pada koji veći Gospodinov ili Marijin blagdan.

Tako je i s ovom nedjeljom. Trinaesta je nedjelja po Duhovima, ali se ona ne slavi, već se, mjesto nje, slavi najveći Marijin blagdan, blagdan Velike Gospe.

Velika Gospa je najveći, ali i najstariji Marijin blagdan. Taj dan se sjećamo trostrukog događaja iz života Majke Božje: njezine smrti, slavnog uznesenja na nebo i krunjenja za Kraljicu neba i zemlje.

Svetaca i svetica se ne spominjemo na njihove rodendane, već ih slavimo u one dane kada preminuše i otidoše s ovoga svijeta. Jer to je, zapravo, njihov rodendan, rodendan za nebo! — Tako, eto, svečano slavimo i dan Marijine smrti, kao najradosniji dan njezinoga života, kada se Ona konačno združila s Bogom i sa svojim jedinorodnim Sinom.

Marija je umrla, ali njezino tijelo ne stiže ista sudbina kao i ostale ljude. Tijelo joj se nije pretvorilo u zemlju, u prah, nego je bilo od anđela, uz radost i pjesmu, uzneseno na nebo. To se i dolikovalo, jer je Ona bila izuzeta i od zakona, po kojemu se svi ljudi radaju u istočnom grijehu. Bezgrešno Začće moralo je biti, poslije smrti, i na tijelu odlikovano i proslavljeno.

I trećega se događaja danas sjećamo: Kako je Bl. Djevoja Marija bila okrunjena od presv. Trojstva za Kraljicu neba i zemlje. — To je onaj njezin „najbolji dio“ koji je odabrala i radi kojega se danas čita evanđelje o Marti i Mariji.

Crkva je vesela. Svojim veseljem bi htjela i nas napuniti te nas, odmah na početku sv. Mise, u početnoj pjesmi, poziva: „Ra d u j m o s e s v i u

Popodne je. Ljeto. Toplina. U siromašnoj, čistoj ribarskoj kući pretoplo je. Stara Mara sve uredi i očisti i izade. Vice joj je na ribolovu. Djeca u školi, samo stariji sin u maloj sobici, s jednostavnim namještajem uz prozor sjedi i uči... uči.

Stara Mara najprije će u crkvu. Pomoli se. Djevič Mariji preporučiti djecu, a muža sv. Nikoli. Na sebe je zaboravila. Ko majka i žena!... Njoj je dosta da oni budu sretni.

Izade iz crkve što je u parku nad morem. Sjede na svoje običajno mjesto, izvadi pletivo iz istrošene torbice. Plela je vješto i brzo nekakve čipke.

Pred njom se izmenada stvori neka fina gospodica. Zanimala se za ručni rad stare Mare. Ova joj ga s uzbudjenjem i smetnjom pokazivala. Djevojka sjedne do nje. Razgovor započne, ispočetka malo nespretno, ali se domala staroj Mari razveo jezik pa iskreno pripovijeda svu svoju bijedu u kojoj živi.

— Imate li mnogo posla? —

— Jako malo, i to radim za male novce.

— Biste li htjeli meni nešto napraviti? Sutra ću vam donijeti sve što treba.

I ode.

Njezin posjet njegovoj majci svršio se žarkom molitvom u sjeni tabernakula.

Gospodinu svetkujući blagdan na čast blažene Marije Djevice, o čijem se uznesenju raduju anđeli i hvale Sina Božjega“.

Liturg

Po državi

EUHARISTIJSKI KONGRES U KOPRIVNICI (6.—8. VIII.) uspio je izvan svakog očekivanja. Na ovoj velebnoj katoličkoj i hrvatskoj manifestaciji sabralo se preko 50 hiljada ljudi. To je dosad najveća vjerska manifestacija u Podravini. Uz nadbiskupa koadjutora dra Stepinca, koji je na zadnji dan kongresa u gradskom šetalištu služio pontifikalnu sv. Misu uz svečanu asistenciju, prisustvovali su još nadbiskup Rodić i križevački vladika dr Njarađi. Glavnu propovijed održao je sveuč. profesor dr Bakšić. Na glavnom javnom zborovanju govorili su: križevački vladika dr Dionizije Njarađi, dr Ivo Vedriš, prof. Marica Stanković, Franjo Vedriš, Stjepan Ramljak i nadbiskup o. Rafael Rodić. Kongres je završen velikom teoforičnom procesijom i blagoslovom.

ZADUSNICE ZA STJ. RADICA održane su u svim većim mjestima. Zagreb je bio prvi u odavanju tihoa poštovanja uspomeni blagopokojnog Stj. Radića. Sav grad je osvanuo sa crnim zastavama te hrvatskim trobojkama s crnim florom. Zadušnice su održane u katedrali. U crkvi i pred crkvom bilo je mnogo svijeta. Red uzoran. Prisutni su bili uz pokojnikovu obitelj pretstavnici našega javnog života, hrvatski narodni zastupnici, hrvatska društva, građanstvo i organizirana omladina. Poslije svećanih zadušnica prisutni su u povorci krenuli na Mirogoj, gdje su položili vijenac. Govorila je gđa Barić. Zatim se povorka u miru razišla.

SVA ZAGREBAČKA HRVATSKA DRUŠTVA, pod vodstvom „Hrvatskog Radiše“, priređuje 14. t. mj. u Zagrebačkom Zboru veliku narodnu oprosnu večer u počast Američkih Hrvata. Među ostalim prosvjetnim društvima sudjeluju i sva hrvatska pjevačka društva, privredna omladina „Hrvatskog Radiše“ i glazba Hrvatskog Skautskog Saveza. Američki Hrvati odlaze iz Hrvatske drugom polovinom ovoga mjeseca.

STRAJK PEKARA U SISKU traje već više dana. Traže kolektivni ugovor s istim uvjetima kao i lani, ali čini se, da pekari nastoje sniziti nadnice radnicima. Zato ovi i štrajkuju.

IZ TVORNICE STAPOVA U BREGANI ukraden je veliki remen, pa je obustavljeno poslovanje. Provalnici su odnijeli glavni remen, dug preko 20 m, a širok 25 cm. U tom odjeljenju, koje ne može da radi do nabavke novoga remena, zaposleno je 35 radnika, koji sada gube nadnice, jer se ne može raditi. Tvornica neće na tom dijelu raditi za nekoliko dana.

ODGODEN SOKOLSKI SLET U DUBROVNIKU. Po odluci centralne uprave sokola u Beogradu slet primorskih sokolskih župa u Dubrovniku, koji se trebao održati ovoga mjeseca, odgoden je iz „tehničkih“ razloga na 1938.

Nemirno se šeta zapovjedničkim mostom. Glavu je spustio na prsa, a rukama je nervozno mahao. Ispod kape koju je turio nad oči vide mu se samo oštre crte oko usana. Na protivnoj strani naslonjena je njegova kćerka. Zaustavi se pred njom.

— Tebi je nešto, ti me imaš nešto pitati!?

— Da! Molim Te... čini mi se da ti baš treba jedan čovjek na brodu — pa... pa Te molim... uzmi starog barba Vicu... Ima brojnu obitelj. Gladuju. — — izgovori na jednom odahnuvši.

— — — A onoga — što ima nekakva (!) sina kome je mozgom zavrtjelo da bude liječnik, inžinir — šta li? — Ha — ha — ha! — Što ne lovi ribe?! — — Zbilja zgodno: ribarev sin — pa liječnik! — Nikud ljepše! — I ti se za njih brineš?! Ostavi to, neka barba Vice lovi ribu — ima je u moru dosta i umrijeće prije nego svu polovi.

— Ni riječi nije smogla — — — Grlo joj se steglo. Dvije krupne i tople suze primi njeno drago more. — — —

Nije ih zapustila. Stara je Mara ko nekim čudom imala sve više posla. U obitelji bilo je sve veselije. Roditelji

KONFERENCIJA POMORACA drži se u Splitu ovih dana uz sudjelovanje restavričnika svih pomorskih organizacija. raže, da se rasprave sva pomorska pitanja i urede radni, kao i plaćevni odnosi, i socijalna zaštita do sada nezaštićenih omoraca.

NOVA TVORNICA SARDINA. Tvornica alimentarnih konserava „Neptun“ iz plita zatražila je od Banske Uprave dozvolu a otvorenje tvornice sardina u Salima na ugom Otoka.

SREĆA U NESREĆI. U Zemunu se rušio uslijed vlage krov jedne kuće. Stavnicu su se bijegom spasili. Jedino je stalo zatrpano jedno dijete. Vatrogasci su e odmah dali na odstranjivanje ruševina. dijete su našli „kako mirno spava u svom revetu. Krov se, srećom, srušio tako, da e dijete u krevetu bilo posve zaštićeno.

SUDAR TERETNOG I OSOBNOG UTA. Na novom skradinskom mostu su arili su se 7. t. mj. teretni automobil, ojim je upravljao g. Nikola Dukić iz ospića, sa osobnim automobilom, koji je lasništvo g. Josipa Šepića iz Šibenika. Njeov je auto teško stradao. Prema istrazi rivnja je na upravljaču teretnog auta, pa e isti platio g. Šepiću oštetu. Ljudskih žr-

Križarske vijesti

NOVA KRIZARSKA BRATSTVA osvoavana su u Španjskoj Luci (okružje ubrovnik) i u Dalju (okružje Đakovo).

ODRŽANI TECAJEVI. Akademikri žari održali su tečaj u Splitskoj na loku Braču od 17.—31. VII., na kome je udjelovalo 36 članova. Tečaj je vodio vič. Anaković i Ratimir Perše. — U Splitkoj je održan tečaj Pionira otoga Brača, a kome su sudjelovali izaslanici svih druđava iz otoka Brača, njih 46 ukupno. Tečaj je vodio br. Franjo Družak, a trajao e od 28. VIII. do 1. IX.

LOGOR MALIH KRIZARA. Zagreacki Mali Križari pošli su na logor 12. III. u Granešinu kod Zagreba pod ostvom br. Stiperskog i o. Dominika. Ostaju 10 dana na logoru.

ODRŽANE PROSLAVE. U nedjelju VIII. održane su križarske proslave u aboku, gdje je kao izaslanik V. K. B. io preč. g. dr. Beluhan i dr. Protulipac, atim u Belcu, gdje je V. K. B. zastupao I. Tubaković, te u Sesvetama od Zagreba, gdje je V. K. B. zastupao ir Cicak. Isti dan sudjelovali su Križari na elikim svečanostima prigodom Euharističkog kongresa u Ko privnici, gdje je ilo križarsko zborovanje, a V. K. B. su astupali Stjepan Ramljak i Frane Grgić.

KRIZARI NA DOČEKU HODOČASIA IZ SVETE ZEMLJE. Jedan odred zrebakih Križara sa glazbom je sudjelovao srijedu 5. VIII. kod dočeka hodočasnika e Sv. Zemlje.

KRIZARSKA EDICIJE. Upozoravamo va Križarska Bratstva, da redovito nabavajaju sve knjige koje izdaje Veliko Križarsko ratstvo. Napose neka odmah pribave knjigu „Naš put“ ona nova Bratstva koja je još emaju. U toj knjizi naći će mnogo materijala za rad u društvu.

Vi na Križarski zbor-Murter 22.-VIII-1937

u Bogu hvalili na tome, a djeca su e veselila boljoj hrani i ljepšoj ojeći.

Žurila se ko nikada prije. Stajoj Mari nosi novih narudžaba i noac za stare. Tek kad se približila klun podigne glavu. Stane. — — Poled joj se sreće s njegovim. — — Njegovo trošno odijelo bilo je čito i upeglano. Knjigu je držao u luci. Zbune se. Pocrvene. Stara se lara snađe.

— Ovo vam je, gospodice, moj in. Vi ga sigurno niste nikad vidjela. — A ovo ti je, sinko, ona gospodica kojoj sam ti mnogo pričala. Bezriječ stisnu si ruku — prvi put. Njoj sinu sliku njegova kad je s oem bio u ladi, a njemu ona koju je esto vidio na pričesnoj klupi i u vernojoj sjeni uz tabernakul.

Taj stisak ruke zajamčio je njuovu ljubav koju je doskora u sjeni ečajnog svijetla blagoslovio Bog, jer je roizlazila iz čistih srdaca i neokaljanh duša.

Grm tamariska ne vidi više pod obom pogubljenih leđa i šljedih vladan, kao ni zastarjele ruke da pletu pletu.

P. L.

Protiv bezbožnog komunizma

Papina enciklika „Divini Redemptoris“

(Nastavak 15.)

Prethodna zaštita protiv komunističkih zasjeda

57. I ako smo na to posebno već upozorili u Našoj Alokuciji 12. svibnja prošle godine, ipak držimo potrebitim, Časna Braćo, da na isto ponovno svratimo pažnju vašega duha. *Komunizam* odmah u početku pokazao se, kao što je to uistinu i bio, zlokočnijim od onoga, što je najzlokočnije. No kad se potom dosjetio, da se na taj način narodi od njega postepeno otuđuju, promijenio je način borbe i uznastojao je privući mnoštva k sebi različitim varkama i obmama, sakrivajući vlastite namisli idejama, koje su po sebi ispravne i privlačive. Tako, da se poslužimo primjrima, kad su vode *komunizma* opazili, da svi živom željom teže za mirom, tvrde, da su oni od svih najgorljiviji pobornici općih skupnih nastojanja, da dođe do mira među svim narodima; dok naprotiv istodobno s druge strane potiču narode na klasnu borbu, radi koje nastaju najkrvaviji pokolji, i osjećajući, da nijesu sigurni za mir, nagomilavaju i spremaju ogromno oružje, kolikogod mogu. Tako pod skrivenim imenima, koja uopće ni ne potjećaju na *komunizam*, osnivaju društva i izdavaju časopise u stalne dane, što sve jedino na to smjera, da tim sredstvima svoje zablude prošire među one krugove ljudi, među koje, kad bi drukčije postupali, ne bi nikako mogli prodrijeti. Oni se čak više puta perfidno i svim silama nastoje uvući u katolička i vjerska društva. Isto tako se negdje događa, da, ne odričući se nikako svoje nauke, pozivlju katolike, da s njima suraduju na humanitarnom i karitativnom području. Zato katkada predlažu stvari, koje su posvema u skladu sa kršćanskim duhom i naukom Crkve. U drugim pak mjestima u svom licumjerstvu idu tako daleko, da svijet katkad uvjeravaju, da će *komunizam* u zemljama, gdje je vjera jaka i kultura viša, bez sumnje blaže postupati pustišvi pojedincima slobodu, bilo da poštuju Svevišnjeg Boga, bilo da sude o vjeri, kako tko voli. Ima čak nekih, koji pozivajući se na stanovite izmjene, ne-

pravno izvršene u *boljševičkom* zakonodavstvu, zaključuju, da *komunizam* napokon odustaje od svoje odluke, da vodi borbu protiv Boga.

58. Nastojte, Časna Braćo, neumorno radite, da se vjernici očuvaju od ovih zasjeda! Buduć je *komunizam*, u svojoj srži pokvaren, ne može s njim biti suradnje u nikakvoj stvari sa strane onih, koji žele spasiti kršćansku i građansku civilizaciju od propasti. Ako pak koji, zavedeni u bludnju, budu pripomogli ojačanju *komunizma* u njihovim krajevima, prvi će stradati kao žrtve svoje pogriješke. I što se država, u koju *komunizam* uspije prodrijeti, više odlikuje starinom i veličinom civilizacije, koju ima svakako zahvaliti kršćanstvu, to pogibeljniji se bijes bezbožnika u njoj raspljuje.

Molitva i pokora

59. No „... ako Gospodin ne čuva grad, zaludu bdiye njegova straža“ (Ps. CXXVI, 1). Silno vas dakle, Časna Braćo, potičemo, da svaki u svom području, što moguće većom brigom, poradite, da oživi neprestani žar molitve i pokore te dnevno sve više ojača. Kad su jednoč Apostoli pitali Krista Isusa, zašto iz opsjednutoga čovjeka nijesu mogli istjerati sotonu, On im je odgovorio: „Ovaj rod demona izgoni se samo molitvom i postom“ (Mt. XVII, 20). Uvjereni, da se također ni zla, koja u ovo naše doba muče rod ljudski, na nijedan drugi način ne će moći popraviti, već da se svi molitvom i pokorom odrešito i sveto tako reći urote protiv ovoga zajedničkog neprijatelja, svima, a u prvom redu kontemplativnim vjerskim redovima obojega spola, živo preporučamo, da povećaju svoje molitve i mrtvenja te od Boga tako isprose svojoj Crkvi moćnu potporu u tako teškim vremenima, služeći se zagovorom kod Boga Bezgrješne Bogorodice, koja, kao što je nekoč zgazila glavu staroj zmiji, tako je uvijek najsigurnija zaštita i nepobjediva „Pomoćnica kršćana“.

(Nastavit će se.)

U prosincu dolazi pred senat

Konkordat

Pod naslovom „Ratifikacija konkordata u Jugoslaviji“ pariški list „*Figaro*“ objavljuje članak od Paula Masseta, u kojemu se među ostalim veli:

„Dogadaji, koji su obilježili raspravu o konkordatu u jugoslavenskom parlamentu, odigrali su se u jednoj takvoj paradoksalnoj atmosferi i bili su igračka takvih koincidencija, da konačno izbiju na toliko neočekivani plan, da strano javno mnijenje ima mnogo razloga, da se prevrati. Ono vjeruje, da postoji ozbiljan sukob između zemlje i vlade tamo, gdje se jedino mogu vidjeti manevri političkog porijekla. Kada je 24. VI. 1935. godine g. Stojadinović uzeo vlast, zamijenivši Jevtića, našao je u kartonima svoga prethodnika konkordat, koji je iznio pred skupštinu, kada je ovaj došao na dnevni red. Mislio je, da ništa ne može smetati njegovoj ratifikaciji. Predsjednik vlade podnio je na glasanje u skupštini jedan tekst, na-

čijoj redakciji nije saradivao, u neku ruku „dijete“ njegovog protivnika Jevtića. Međutim jednim manevrom baš oni, koji bi pod drugim okolnostima bili sretni, da za sebe traže pravo oćinstva konkordata, bili su ti, koji su izazvali opoziciju.

Vješto obmanuto visoko svećenstvo uzelo je stav kao da smatra konkordat napadom protiv pravoslavne crkve i našlo je za shodno, da se uzbuđeni protiv mjere, kojom se postupa jednako sa autokefalnom i čisto narodnom crkvom i s jednom univerzalnom i međunarodnom crkvom. Konkordat je dobio vid povrede suverenosti.

Kritičnoj periodu vremena vjerovatno će slijediti stišavanje. Predsjednik vlade sa svoje strane odložio je, za prosinac ratifikaciju pred senatom.

Kad to bude svršena stvar, g. Stojadinović može se pohvaliti, da je postigao jedan od najljepših političkih uspjeha svoje karijere.“

Prosvjed krčkoga biskupa

Protiv golotinje na javnim mjestima

Krčki biskup preuzv. g. dr Josip Srebrnić upravio je ovaj vrlo opravdani prosvjed:

„Broj 1300—1937

Kr. Direkciji Pomorskog saobraćaja Split

Danas je došao parobrod „Topola“ sa izletnicima u Krk te je ostao u luci od 12 do 13 i četvrt sati.

Brojni izletnici na „Topoli“ bez razlike spola isticali su se svojim upravo skandaloznim nekulturnim vladanjem, jer su nosili na sebi muški samo kupaće gaćice najprimitivnije forme, ženske sportske gaćice najkraćeg oblika i krpicu na prsima, a nekoje

samo trikostime koji su jedva nešto sakrivali.

Taj način vladanja na javnom parobrodu u najvećoj je opreci s brojnim narednjima, što su ih nadležne vlasti za kupališna mjesta i ove godine ponovno izdale u smislu kulturnih zahtjeva za kretanje na bilo kojim javnim mjestima, koja nijesu rezervirana za kupanje i sunčanje.

U ime kršćanskog morala i kulture uopće kod Veleuglednog Naslova najodlučnije prosvjedujem, što zapovjednici brodova dozvoljavaju, da mogu bestidni nekulturni ljudi svoju golotinju javno i nesmetano na brodovima izlagati, i što ti zapovjednici čestite ljude sile, da gledaju vla-

danje na brodovima, kako se jedva zapaža među divljacima u crnom kontinentu.

Energično molim Veleugledni Naslov, da blagoizvoli podređene organe odmah pozvati, kako bi u smislu naređenja nadležnih vlasti svakome čovjeku strogo zabranili ukrcanje na brod ili iskrcanje iz njega te kretanje na brodu, ako nije odjeven u građansko odijelo, a svaki prekršaj priveli shodnoj osjetljivoj kazni.

Gdje je na brodovima inače mjesta za ljude, koji drže do kulture, poštenja i morala?

Dužnost je nas svijtu, da uklanjamo svako vladanje iz javnosti koje vodi u nekulturu i potiče na nemoral. A među te pojave spada stalno i ono, što se danas na „Topoli“ nesmetano dopustilo!

U Krku 6 kolovoza 1937

Biskup: *Srebrnić* v. r.

Nitko ne bi vjerovao, da se tako slobodno i nesmetano mogu kršiti izdata naređenja. Čemu se onda uopće izdaju? Vrijeme je, da se s tim pojavama nekulture i javnoga nemorala već jednom prestane. Propisi su tu. Treba ih se i držati! Zašto se ljude, koji drže do čestitosti na ovaj način upravo sili, da moraju taj škandal gledati?

Po svijetu

IZ ŠPANJOLSKE javljaju, da su nacionalističke čete poduzele na teruelskom bojištu ofenzivu, koja im je uspjela. Prvi uspjehe su postigli južno od Montes Universales i dalje napreduju, razdijeljeni u dvije kolone. Namjeravaju se ujediniti i skupa izvršiti pritisak na protivničke položaje kod Jabalajosa.

VELIKI MANEVRI NA SICILIJU počeli su 12. t. mj. Sudjeluju i fašističke milicije, određi fašističkih omladinskih organizacija i grupe članova fašističkih dačkih odreda Balila. 19. t. mj. održat će predsjednik vlade Mussolini veliku smotru četa i ratne mornarice. Najvažniji udio u ovim manevrima ima ratna avijacija, pa su za to mobilizovani svi vojnički i civilni aerodromi.

NIZ NESREĆA U SVIJETU. Prošla nedjelja je u mnogim mjestima bila katastrofalna: U Canalu La Manche sudario se engleski brod s belgijskim izletničkim parobrodom na kome je bilo 750 putnika i od tih 350 djevojaka. Belgijski parobrod je teško oštećen. Da bi spasio putnike, kapetan je parobrod nasukao. — U istom kanalu prevrnula se jedrilica sa 7 osoba. Zaglavili su svi osim jedne 10-godišnje djevojke. — Na pruzi Bruxelles-Ostende iskočio je vlak. Poginuli su strojovoda, ložar i jedan putnik. — U Mexiku se srušio jedan školski aeroplan. Poginule su 2 osobe i pilot. — Kod Praga srušio se autobus, u 2 teško, a ostali lakše ranjeni. — Kod Brna iskočio je vlak. 2 su osobe mrtve, 5 teško ranjeno. — U Budimpešti jedan engleski automobilist vozio je kroz grad velikom brzinom. Udario je u jedna kola i ranio svih 7 radnika, koji su se u kolima kojemu je bilo 16 momaka. 4 su mrtva, vozili. — U Beču se srušio jedan privatni auto u grabu. Muž i žena su lakše ranjeni, ali je poginula 17 godišnja kćerka.

PROGÓN KATOLIČKIH SVECENIKA U RUSIJI je i dalje na dnevnom redu. Doznaje se prema pisanju „*Izvestija*“, da su mnogi osuđeni na smrt ili na prisilni rad, i to sve zbog navodnog političkog djelovanja. I oni su bili saboteri. Tako, naime, javljaju iz Moskve. Opet samo „dobronamjerno“ čišćenje!...

I KOMUNISTIČKA OMLADINA POSTALA SUMNJIVA. Londonski „*Daily Telegraph*“ javlja iz Moskve, da je u posljednje vrijeme izvršeno mnogo uapšenja, i to u sovjetskom mladokomunističkom pokretu. Sovjet-Sibirija javlja, da je GPU uapsila čitave odbore komunističke omladine u Tomsku i drugim sovjetskim mjestima. Svi uapšeni označuju se kao zločinci, špijuni i saboteri.

„NORMANDIE“ POTUKLA SVOJ VLASTITI REKORD. Najvećem francuskom transoceanskom parobrodu „Normandie“ na povratku u Evropu uspjelo je potučiti svoj vlastiti rekord. Put iz New-Yorka do Bishops-Rocks od 2936 morskih milja prevatio je za 3 dana 22 sata i 7 minuta, što znači, da je plovio prosječnom brzinom od 31.20 uzlova na sat. Dosadašnji njen rekord, kojim je osvojila plavu vrpcu Atlantskog Oceana, iznosio je 30.99 uzlova na sat.

480 MILIJUNASA IMA U DANSKOJ prema zadnjoj statistici. Broj polumilionaša dvostruko je veći. Prema toj statistici primjećuje se veliki porast prihoda u Danskoj.

PLIVAO 98 KM. Pošto je plivao 29 i po sati, danski plivač Jenny Komerogard stigao je na obalu Jütlanda kod Fornärsa i Vasa. Preplivao je 98 kilometara.

APARAT ZA STVARANJE TOPLOGA VJETRA. U Los Angelesu u Kaliforniji iskušana je nedavno nova aparatura, koja ima služiti poglavito tome, da se sprječite štete u voćnjacima od mraza. Veliki vijak, koji tjera jednostavni automobilski motor, šalje ugrijani zrak jednolično na sve dijelove voćnjaka.

BELFAST ODBIJA UJEDINJENJE SA DUBLINOM. Godišnji kongres sjevernoirске radničke stranke odbio je nacrt rezolucije o ujedinjenju sa Slobodnom Irskom Državom. Ova rezolucija imala je za cilj da se sjeverno-irská radnička stranka pridruži naporima radničke stranke u Slobodnoj Irskoj Državi radi ostvarenja nacionalnoga jedinstva.

ENGLJEZI POKLANJAJU DRŽAVI SVOJE STARO GVOŽĐE. Preko pola milijuna tona staroga gvožđa i metala sakupile su engleske vlasti od svojih stanovnika na temelju jednoga poziva, da stanovništvo dobrotvorno ustupi državi sve nepotrebne metalne ostatke za narodnu obranu.

RODILA CETIRI SINA. Gđa Kingvord iz Brandona u Engleskoj rodila je četvorke, same muškarce. Svi su u dobrom zdravlju.

Naši dopisi

Pirovac

ODLAZAK NASEGA VRIJEDNOG ŽUPNIKA

Poslije skoro 38 godina uzornog dušobrižničkog rada odijelio se od nas preč. don Marko Čorić, zač. kanonik, i nastanio se kao umirovljeni župnik u Šibeniku.

5. kolovoza, iako radni dan, svi su Pirovčani u selu, svak hoće da prisustvuje odlasku našeg dragog don Marka, svak želi da mu stisne i poljubi onu posvećenu desnicu, koja ih je kroz dugi niz godina blagoslivljala i posvećivala. Tiskaju se stari i bolesni, ljudi i žene, mladići i djevojke, a i oni najmanji hoće da svojim prisustvom iskažu čuvstva prave odanosti i ljubavi i zahvalnosti svojem don Marku i da mu kliknu zadnji „Hvala“ i zadnji „Zbogom“.

Crkvenim barjacima bi dopraćen uz prisustvo mjesnih vlasti, časti i cijeloga naroda do župske crkve. Don Marko se po zadnji put pomolio pred Presvetim sa svojim dragim stadiom.

Tada očito ganut i pun svetoga žara za slavu Božju i spas duša svojih dragih župljana, koje sad ostavlja, prozbori sakupljenom narodu svoje zadnje srdačne i očinske riječi, dađe im zadnje svoje opomene preporučiti im, da budu tvrdi u vjeri i praktični katolici te ih na koncu sve blagoslovi. U crkvi nastade bolni plač zahvalnosti, jer svak se sjetio onih divnih Božjih naputaka i savjeta, opomena i ukora, koje su kroz 38 godina primili s onog svetog mjesta od svoga dragog don Marka koji je uvijek iskreno ljubio i dobro želio ovom svom stadiu.

Prije odlaska u ime cijelog sela ustade mjesni starješina O. Dobrović i ispred rasplakanog i razdraganog mnoštva izreče vatreni govor zahvaljujući preč. don Marku za sve dobro na duhovnom i svjetovnom polju i za sve što je učinio i žrtvovao za svoje drage Pirovčane. Glavar sela kliče „živio naš don Marko“, narod prihvaća, a djeca plaču, jer već više ne će vidjeti svoga dragog don Marka, gdje dugo u jutro i večer pred Presvetim — skupa s njima — molci za Božji blagoslov onih, koji su najmanji, a „njihovo je kraljevstvo nebesko“.

Narodni barjak spušta se na pozdrav, crkveni barjak lepršaju i iskazuju zadnju počast don Marku, pravom Božjem službeniku. Uz klicanje „Hvala“ i „Zbogom“ te uz mahanje rubaca, plač i suze odlazi motor, a žalosni narod dugo je gledao za svojim dragim dugogodišnjim pastirorom.

Našem dragom don Marku i ovim putem zahvaljujemo za sav trud, a one hiljade, što ih je doveo pred rajska vrata bit će mu najbolji zagovornici kod Boga.

Pirovčani

Sestrunj

NAŠE NOVOSTI

Uza svu pokvarenost naše maleno selo ide pomalo naprijed. Kroz zadnjih par godina uredili smo prilično puteve. Kad od Banske Uprave u Splitu dobijemo obe-

ćanu pripomoć, nadamo se kroz kratko vrijeme spojiti kolnim putem dvije naše luke, gdje su nedavno sagrađene dvije obale. Imamo svaki dan dvije parobrodske veze.

Osnovano je pred 6 mjeseci „Djevojačko društvo Srca Isusova“, a pred dva mjeseca „Društvo za napredak sela“, koje je već dosta toga napravilo u selu. Mladež rado prijanja uz dobro. Tako smo popravili pjevanje u crkvi.

Najbolje su se pokazali naši mladići po prvi put na pozornici 8. t. mj. na obiteljskoj zabavi, kojoj je prisustvovalo cijelo selo. Lijepo su izveli čitav bogati program, osobito su lijepo izveli „Smrt sv. Ćirila“ i „Križarsku Himnu“.

Gosp. Mitar Kukulj, mehaničar iz Šibenika, oduševljen na predstavi radom naših mladića darovao je u fond za napredak sela 100 Din., na čemu mu ovim putem zahvaljujemo.

Dao dragi Bog, da bi ovako i dalje naša omladina kročila naprijed za Boga i narod!

Paško Simunov

Kolovoza
Zlarin

DOLAZAK PREUZV. BISKUPA. Prošle nedjelje, 8. t. mj., naše mjesto je ponovno oživjelo u veselju, vjerskom i narodnom. Pod zelenim slavulokom, lepršavim troboj-

Život Šibenika

NOVA IMENOVANJA I PREMJEŠTAJI SVEČENIKA. Od preuzv. biskupa imenovani su: Don Ante Mikulić dušobrižnikom Lepenice, Boraje i Vrsna; don Andrija Antić župskim pomoćnikom Zatonu kraj Šibenika; don Vjekoslav Kurent župskim pomoćnikom Rogoznice; don Grigo Fržop upraviteljem župe Zirje; dr Ivo Guberina upraviteljem župe u Betini; don Valtazar Vijolić upraviteljem župe u Pirovcu; don Toma Perina dekanom tješnjanskog dekanata; don Vinko Belamarić koralnim vikarom i župskim pomoćnikom u Šibeniku-Gradu; don Martin Kuštec župskim pomoćnikom Tješna; don Nikola Perkušić dušobrižnikom Raslina; don Ante Buterin upraviteljem župe u Polači; don Ivo Pedišić dušobrižnikom Radovina; don Franjo Ambrožić dušobrižnikom Kistanja; don Josip Rudić dušobrižnikom Dragova; don Ante Jakša upraviteljem župe u Slivnici; don Frane Stempihar dušobrižnikom Islama Latinškog; don Frane Magaš upraviteljem župe u Jasenicama; don Robert Milanja dušobrižnikom Skabrnja; don Ante Vilenica dušobrižnikom Smilčića; don Srećko Lovretić dušobrižnikom Brgulja; don Ivo Vrbanac dušobrižnikom Vrsi; don Ante Torić dušobrižnikom Zrelca; don Ivan Manzoni dušobrižnikom Rave; don Milivoj Kaić dušobrižnikom Rodaljica; don Šime Batković dušobrižnikom Kožina; don Ante Matacin župskim pomoćnikom Sutomišćice; don Emerik Halbedl upraviteljem župe u Brbinju; don Srećko Diomartić dušobrižnikom Kaprija; don Josip Marčelić župskim pomoćnikom Biograda n/m; o. Rafael Košta župskim pomoćnikom u Kalima; o. Jakov Bartulović rogozničkim prodekanom; preč. kanonik don Ivan Bjažić duhovnikom Biskupskog sjemeništa u Šibeniku; o. Ferdinand Pavlov župskim pomoćnikom Pašmana.

† IVAN ČORIĆ. 10. t. mj. preminuo je u Kninu g. Ivan Čorić, upravitelj osnovne škole sv. Frane u Šibeniku. Pokojnik se odlikovao čestitim kršćanskim životom, isplja-uzgojitelja. Roden u Vrlici 1887. svršio je preparandiju u Arbanasima, da kao mladi učitelj u vrljičkoj okolici razvije svoje sposobnosti i kao učitelj i kao praktičan poljoprivrednik. Već na učeničkim skupinama bio je zadojen pravaškim idejama, što je došlo do izražaja osobito za učiteljevanja u Sinju. Uvijek ispravan u narodnom pogledu bio je u svemu otvorena čestita duša, prava stara hrvatska korenika. U Sibirnim značajem te vrlinama dobrog učiteljenik je došao 1928. i bio postavljen na školu sv. Frane, gdje je poslije bio imenovan i upraviteljem. U Šibeniku živio je sasvim tiho i povučeno, živio samo za školu i za svoju obitelj, dok nije evo podlegao nemiljoj bolesti, koja ga je davno mučila. Pokojniku neka je pokoj vječni i trajna uspomena među nama! Ucviljenoj obitelji, osobito sinu Voji, našem saradniku, neka je naše duboko saučestće.

ZADUŠNICE ZA PK. STJEPANA RADICA. U prošli ponedjeljak sav hrvatski Šibenik osvanuo je u uernini prilikom 9 godišnjice smrti pk. Stjepana Radića. U pred-

kama i zvucima zvona dočekao je župnik vlč. don S. Pavić sa mladomisnikom vlč. don S. Diomartićem, bogoslovima i starešinom sela g. M. Adamom preuzv. biskupa dra J. Miletu, koji je stigao u pratnji preč. don Ive Bjažića i don A. Šare. Vrijedna dječja fanfara nadopunila je ljepotu deklamiranja jedne djevojčice i s obale otpratila Preuzvišenoga do crkve. Mnoštvo je slijedilo. Zatim je ponovno jedan dječak deklamirao topli pozdrav Ocu.

REDENJE. Preko sv. Mise Preuzvišeni je zaredio mladomisnika vlč. don S. Diomartića za svećenika i razdragan upraviteljem, roditeljima i čitavom narodu riječi očinske ljubavi i veselja nad novim Melkisedekom.

ODLIKOVANJE ŽUPNIKA. Ovom prilikom Preuzvišeni je počastio našeg obljubljenog župnika vlč. don S. Pavića crvenim pojasom kao svoga zač. savjetnika. Tako su se spojila dva veselja.

OBJED I ODLAZAK PREUZV. BISKUPA. U župnoj kući je mladomisnik priredio objed. Poslije blagoslova Preuzvišeni je opet svečano uz pratnju mnoštva otpraćen na brod. Odmicala je lada, sa koje je Otac blagoslivljao duhovnu djecu, koja su ga ovom prilikom još više zavolila.

večerje sva su zvona na šibenskim crkvama za pola sata tužno zvonila. Isto tako i u ponedjeljak ujutro prije zadušnica. Svečane zadušnice bile su u katedrali. Na staroslavenskom jeziku otpjevao je sv. Misu preč. Berak uz asistenciju. Iza sv. Mise podijeljeno je odrješenje nad katafalkom. Prostrana katedrala bila je puna, osobito muškaraca. Komemorativni govor iza zadušnica održao je pred katedralom g. Dane Skarica, narodni zastupnik.

BISKUP U ZLARINU. Preuzv. biskup u pratnji preč. gg. Bjažića i Šare bio je prošle nedjelje u Zlarinu, gdje je udjelio svećenički red vlč. don Srećku Diomartiću, Zlarinjaninu. Prostrana župska crkva bila je dupkom puna i narod je s najvećim zanimanjem i pobožnošću pratio veličanstveni obred svećeničkoga ređenja.

MLADA MISA. U nedjelju, na blagdan Velike Gospe otpjevaće prvu sv. Misu vlč. don Srećko Diomartić u svom rodnom mjestu Zlarinu. Sretnom mladomisniku naše iskrene i srdačne čestitke.

DR NOVAKOVIĆ TUŽIO PROTU KRSTANOVIĆA. Kako smo već javili prošli put, 1. t. mj. bio je javno izopćen iz pravoslavne crkve g. Dr N. Novaković i g. Vujasinović, jer su u Narodnoj skupštini glasali za konkordat. Tom prilikom g. Krstanović nazvao je g. Novakovića da je Vuk Branković i Juda Izdajica. Radi ovoga g. Novaković tužio je sudu g. protu Krstanovića.

RED SV. MISA NA VELIKU GOSPU U VRPOLJCU: Prva sv. Misa biće u 2 1/2 s. u noći. Preko sv. Mise kratka propovijed a iza sv. Mise dijeljenje sv. Pričesti. Zatim u 4, 5, 6, 7, 8 i 9 s. tibe sv. Mise. U 10 s. lekcije. U 11 s. pjevana sv. Misa sa kratkom propovijedi. Iza sv. Mise blagoslov sa Presvetim i odrješenje mrtvima.

VELIKA GOSPA, veliki i zapovjedni blagdan. U svim našim crkvama biće obični nedjeljni red službe Božje. Na osobiti način biće proslavljen Gospin blagdan u Vrpolju. — U dolačkoj crkvi sv. Križa biće pjevana sv. Misa u 5 1/2 s., a zatim blagoslov.

SV. ROKO. U ponedjeljak 16. t. mj. slavi se u katedrali sv. Jakova blagdan sv. Roka. Ujutro u 5 s. biće lekcije o životu svećevu, a zatim pjevana župska sv. Misa. Tibe sv. Mise biće u 7, 8 i 9 s. U 11 s. biće pjevana sv. Misa. Popodne u 6 s. biće blagoslov sa Presvetim.

VELIKA GOSPA U SRIMI. Blagdan Velike Gospe slavi se također uz veliko učešće pobožnoga svijeta, osobito Dolačana, u obližnjoj Srimi. U 7 s. ujutro biće prevoz ladama do „Malinice“, a onda pjesice do svetišta Majke Božje Srimske. U 8 1/2 s. počće se pjevati Gospine lekcije, a zatim biće pjevana sv. Misa sa propovijedi. Iza sv. Mise daće se odrješenje mrtvima „koji oko crkve počivaju u miru Kristovu“.

SVEČENIČKO ODLIKOVANJE. Preuzv. biskup u prošli nedjelju 8. t. mj. imenovao je vlč. don Srećka Pavića, upravitelja zlarinske župe, svojim časnim savjetnikom sa pravom, da nosi crveni pojas.

Ovo odlikovanje uslijedilo je radi njegove dušobrižničke revnosti i raznim župama obiju naših biskupija i radi njegovog požrtvovnog i uspješnog rada u Katoličkoj Akciji. Proglašenje odlikovanja bilo je izvršeno na svečan način u zlarinskoj župskoj crkvi prilikom ređenja mladomisnika Don S. Diomartića. Uredništvo „Katolika“ veseli se se i čestita na ovoj zasluženju pažnju i priznanju, jer velečasni Pavić, uza sav neumorni rad u dušobrižništvu širi i rasprodaje svugdje naš „Katolik“.

PREČ. DON MARKO ČORIĆ zač. kanonik stolnog kaptola, nakon što je 38 godina proveo kao župnik u Pirovcu, napustio je ovih dana svoju dugogodišnju župu i došao u Šibenik. Prečasni je nastupio mironu. Nastanio se u samostanu sv. Dominika.

700 STRANACA posjetilo je kroz prošli mjesec naš grad.

VESLACI OSMERCA „KRKE“ otputovali su 4. t. mj. u Amsterdam na evropski šampionat.

U FOND „KATOLIKA“ doprinio je preč. don Frano Antunović (Zemunik) Din 20, da počasti uspomenu pk. učitelja Ćire Jeličića iz Biograda n/m i pk. Krste Perovića, a mjesto sažalnice rodbini. — Uprava harno zahvaljuje.

SVIM CLANICAMA „ŽIVOGA SVIJETA“ javljam, da je nakana klanjanja za slijedeći tjedan (od 16.—22. VIII.): da vjera u prisutnost Spasiteljevu u Presv. Oltarskom Sakramentu u našem narodu postane sve življa i čvršća. — Don Ante Radić.

Socijalno zrnje

RAKIJU PRODAJU I DJECI

Usred glavnog parka podignut je šator, u kome se može dobiti votke, vina i konjaka. Većina posjetilaca šatora su maloljetne osobe, posebno djeca. Prodavalac ravnodušno toči dječji votku i ne pitajući kakve će to posljedice imati. („Koms. Pravda“ od 29 juna o. g.).

RADNICE S DJECOM NISU POZELJNE

Radnica Društinina teškom je mukom dobila odsustvo za vrijeme porođaja. Prilikom obračuna isplatili su joj samo dvije trećine njezine plate. Kada se poslije porođaja vratila na posao, tada su joj saopćili da će je odsada namjestiti kao pomoćnu radnicu. Društinova se potužila direkkciji preduzeća, a tamo joj odgovoriše da preduzeće nije sklonište za djecu. Bila je prisiljena da traži drugo namještenje. Dok je ona tražila namještenje niko se nije brinuo da joj nahrani malo djeteta. Na kraju se obratila državnom tužiocu, ali ni tamo nije bilo pomoći... („Krasnaja Karelija“, br. 77).

Najveće stvari na svijetu

Najveća se palača nalazi u Toledu u Španjolskoj. To je palača Escorial, koja ima 2.000 odaia, 6.000 prozora, 300 vratiju, a u vrtovima ima 73 vodoskoka.

Najveća je kuća neboder Empire-State u New-Yorku, 380 metara visok, sazdan na 7.785 kvadratnih metara površine, ima 102 kata, 62 lifta i 6.400 prozora.

Najveća crkva je sv. Petra u Rimu, u kojoj ima mjesta za 54.000 osoba.

Najljepša građevina na svijetu je hram u Karnaku koji je ujedno i najveća bogomolja ove vrste.

Najviše se od svih knjiga prevada biblija. Izašla je do sada u 678 jezika.

Najveću biblioteku posjeduje Britski Muzej u Londonu. Ta biblioteka sadržaje 4.300.000 svezaka, pola milijuna zemljovidnih karta, na slotine hiljada glazbenih nota rukopisa itd.

Najvećom kartom se smatra engleska vojnička karta koja obuhvaća 180 ogromnih listova. Na njezinom se sastavljanju radilo 120 godina, a stajalo je oko 8 milijardi dinara. Na toj karti zabilježeno je svako drvo, svaki telegrafski stup, svaki kanal, poštanska kutija itd.

Najveća historička knjiga na svijetu zove se: „The wor of rebellion“ koja je izašla u Londonu. Ona obuhvaća 120 knjiga formata leksikona, od kojih svaka ima 1000 stranica.

Najveće oči na svijetu ima riba „Kra-ke“ koja pušta tintu. Njezine oči imaju promjer od pola metra.

Jesam li podmirio pretolatu?